

**2009 ОНЫ ТӨСВИЙН ТОДОТГОЛТОЙ ХОЛБОГДУУЛАН НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ
ОРУУЛАХААР УИХ-д ӨРГӨН БАРЬСАН ХУУЛИУДЫН ХАРЬЦУУЛАЛТ**

Макро эдийн засгийн багийн судлаачид

Төсвийн ерөнхийлөн захирагч	2009 оны төсөв Дүн /сая төг/	2009 оны төсвийн тодотгол Дүн /сая төг/	Зөрүү	
			Өсөлт	Бууралт
Монгол Улсын 2009 оны төсвийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн 2.6-р зүйлд зааснаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчдын зарцуулах төсөв:				
Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тамгын газар	1,816.4	1,627.7		-188.7
Монгол Улсын Их Хурлын дарга	11,537.3	9,478.3		-2,059.0
Монгол Улсын Үндсэн хуулийн цэцийн дарга	1,283.4	1,162.2		-121.2
Улсын Дээд шүүхийн ерөнхий шүүгч	850,5	672,3		-178.2
Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн дарга	9,854.4	8,464.6		-1,389.8
Улсын ерөнхий прокурор	6,571.3	5,335.0		-1,236.3
Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлийн дарга	560.9	473.6		-87.2
Монгол улсын ерөнхий сайд	26,429.3	18,817.0		-7,612.3
Монгол улсын тэргүүн шадар сайд	17,516.4	19,746.6	2,230.2	
Монгол улсын шадар сайд	69,833.9	63,177.4		-6,656.5
Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газрын дарга	8,167.2	8,143.6		-23.7
Гадаад харилцааны сайд	23,964.5	24,601.6	637.2	
Сангийн сайд	304,576.3	283,085.4		-21,490.9
Хууль зүй дотоод хэргийн сайд	101,642.2	83,681.2		-17,961.0
Байгаль орчин аялал жуулчлалын сайд	24,317.0	19,828.0		-4,489.0
Батлан хамгаалахын сайд	57,164.1	49,474.4		-7,689.7
Боловсрол соёл шинжлэх ухааны сайд	485,131.4	429,498.6		-55,632.8
Зам тээвэр барилга хот байгууллалтын сайд	193,548.0	113,818.2		-79,729.8

Эрдэс баялаг эрчим хүчний сайд	68,229.4	42,442.8		-25,786.5
Нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн сайд	421,215.7	352,673.5		-68,542.2
Хүнс, хөдөө аж ахуй хөнгөн үйлдвэрийн сайд	77,776.4	61,238.0		-16,538.4
Эрүүл мэндийн сайд	229,853.0	205,227.8		-24,625.1
Төрийн албаны зөвлөлийн дарга	288.6	306.9	18.3	
Сонгуулийн ерөнхий хорооны дарга	4,194.8	4,156.6		-38.2
Хүний эрхийн үндэсний комиссын дарга	225.1	174.6		-50.5
Улсын ерөнхий аудитор	568.6	476.0		-92.6
Санхүүгийн зохицуулах хорооны дарга	1,086.2	932.5		-153.7
үндэсний статистикийн хорооны дарга	3,885.9	3,350.0		-535.9
Цагаатгах ажлыг удирдан зохион байгуулах улсын комиссын дарга	536.5	512.4		-24.1
Авлигатай тэмцэх газрын дарга	3,063.4	2,643.2		-420.2
Орон нутгийн засаг захиргаа	37,911.6	13,351.3		-24,560.3
Монголын үндэсний олон нийтийн радио телевизийн захирал	7,357.7	6,999.3		-358.4
Нийт дүн	2,200,957.4	1,835,570.6	2,885.7	-365,386.8

Тайлбар:

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчдаас 3 ерөнхийлөн захирагчдын багцыг нэмэгдүүлэн тооцсон байна. Үүнд:

- 2009 оны төсөвт Монгол улсын Тэргүүн шадар сайдын багцыг 17,516.4 сая төгрөгөөр баталсныг тодотголоор 2,230.2 сая төгрөгөөр нэмж оруулснаар 19,476.6 сая төгрөг болгон тусгажээ.
  - Чөлөөт бүсийн зөвлөлийн ажлын албаны зардлыг 41.7 сая төгрөгөөр, Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын төсвийг 3,965.3 сая төгрөгөөр тус тус нэмж төлөвлөжээ.
  - Тэргүүн шадар сайдын харьяаны байгууллагуудын зардлыг 1,776.9 сая төгрөгөөр бууруулжээ.
- Гадаад харилцааны сайдын багцыг 637.2 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлэн тооцсон нь Гадаад харилцааны яамны төсвийг 921.2 сая төгрөгөөр, Дипломат төлөөлөгчийн газрын төсвийг 370.5 сая төгрөгөөр тус тус нэмэгдүүлж, Гадаад худалдаа, гадаадын хөрөнгө оруулалтын газрын төсвийг 34.4 сая төгрөгөөр, ГХЯ-ны хөрөнгө оруулалт, их засварыг 450.0 сая төгрөгөөр тус тус хассантай холбоотой байна.

- Төрийн албаны зөвлөлийн даргын багцад багтах Төрийн албаны зөвлөлийн хөрөнгө оруулалтыг 12.5 сая төгрөгөөр хасч, харин Төрийн захиргааны албаны зөвлөлийн төсвийг 30.8 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж, нийт Төрийн албаны зөвлөлийн даргын багцыг 18.3 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлэн тооцсон байна.

Бусад 29 ерөнхийлөн захирагчдын багцыг 2009 оны батлагдсан төлөвлөгөөтэй харьцуулахад 16.6 хувиар буюу 365.4 тэрбум төгрөгөөр бууруулж тооцсон байна.

Зарлага, орлогын төрөл	2009 оны төсөв Дүн /сая төг/	2009 оны төсвийн тодотгол Дүн /сая төг/	Зөрүү	
			Өсөлт	Бууралт
Монгол Улсын хөгжүүлэх сангийн 2009 оны төсвийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн1 дүгээр зүйлд зааснаар нэмэгдэх зардлын хэмжээ:				
Монгол Улсын 2009 оны төсвийн алдагдлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрт	-	219,600.0	219,600.0	-
Газрын тосны болон хүнсний улаанбудаин нөөцийн хадгалалтын хөлсийг	-	3,298.1	3,298.1	-
Нийт нэмэгдсэн зардал	-	222,898.1	222,898.1	-
Монгол Улсын хөгжүүлэх сангийн 2009 оны төсвийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн (2 дугаар зүйлд зааснаар өөрчлөлт оруулсан зардлын хэмжээ:				
Нийт орлого ба тусламжийн дүн	45,232.8	49,132.8	3,900.0	-
Хөрөнгө оруулалт	79,867.3	122,289.3	42,422.0	-
Урсгал шилжүүлэг	35,542.8	57,184.5	21,641.7	-

Тайлбар:

- Монгол Улсын хөгжүүлэх сангийн 2009 оны төсвийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуульд зааснаар Монгол Улсын 2009 оны төсвийн алдагдлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр, Газрын тосны болон хүнсний улаанбуудайн нөөцийн хадгалалтын хөлсөнд нийт 222,898.1 сая төгрөгийг нэмж оруулахаар тусгажээ. Мөн уг хуулиар 2009 оны нийт төсвийн нийт орлого ба тусламжийн дүнг 3,900.0 сая төгрөгөөр хөрөнгө оруулалтыг 42,422.0 сая төгрөгөөр, урсгал шилжүүлгийг 21,641.7 сая төгрөгөөр тус тус нэмэгдүүлэхээр тусгажээ.

Зарлага, орлогын төрөл	2009 оны төсөв Дүн/сая төг/	2009 оны төсвийн тодотгол Дүн /сая төг/	Зөрүү	
			Өсөлт Бууралт	
Нийгмийн даатгалын сангийн 2009 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн 1 дүгээр зүйлд зааснаар өөрчлөлт оруулсан төвлөрүүлэх орлогын доод хэмжээ:				
Аж ахуй нэгж, байгууллагаас төлөх шимтгэл	102,430.6	102,430.5	-	-
Даатгуулагчаас төлөх шимтгэл	139,636.2	131,421.2	-8,215.0	
Төсөвт байгууллагаас төлөх шимтгэл	57,037.8	48,021.3	-9,016.5	
Төр бүрэн хариуцах даатгуулагчийн ЭМД-ын хураамж	8,094.3	8,094.3	-	
Нөхөн олговор авагсадын нийгмийн даатгалын шимтгэл	39.2	39.2	-	
Сайн дурын даатгуулагчаас төлөх	2,751.8	2,751.8	-	
Бусад даатгуулагчаас төлөх шимтгэл	2,815.4	2,815.4	--	
Бусад орлого	5,194.0	5,194.0	--	
Нийт орлого	317,999.2	300,767.8	-	-17,231.5
Нийгмийн даатгалын сангийн 2009 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн 1 дүгээр зүйлд зааснаар өөрчлөлт оруулсан зарлагын хэмжээ:				
Тэтгэвэрийн сан	331,932.7	331,932.7	-	-
Тэтгэмжийн даатгалын сан	14,477.2	14,477.7	-	-
Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалах өвчний даатгалын сан	15,627.4	15,627.4	-	-
Ажилгүйдлийн даатгалын сан	3,341.6	3,341.6	-	-
Эрүүл мэндийн даатгалын сан	56,060.6	56,060.6	-	-
Үйл ажиллагааны зардал	9,287.4	7,934.4	-	-1,353.0
Бусад зардал	235.3	235.3	-	-
Хөрөнгө оруулалт	3,000.0	3,000.0	-	-
Нийт зарлага	433,962.2	432,609.3	-	-1,353.0

Тайлбар:

- Нийгмийн даатгалын сангийн 2009 оны төсвийн тодотголоор Нийгмийн даатгалын сангийн төвлөрүүлэх орлогыг доод хэмжээг 17,231.5 сая төгрөгөөр, зарлагыг 1,353.9 сая төгрөгөөр тус тус бууруулахаар тооцжээ.